

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr

V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Marčnino in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 99.

V Ljubljani, v ponedeljek 1. maja 1893.

Letnik XXI.

Novi liberalni naklepi.

Ne dá se tajiti, da liberalizem v naši državi hitro peša. Posebno na Dunaju vedno manj marajo za liberalne zastopnike. Jedino manjša mesta, posebno v meševitih deželah, so še vedno trdna opora liberalizmu. Zato pa tudi liberalci gledajo, da bi tem mestom pridobili večji vpliv.

Dolgo časa so se nadejali, da Poljaki pribité zopet levici na pomoč. Zadnji čas so pa spoznali, da to ne pojde. V poljskem kľuhu ima konservativni živelj še toliko vpliva, da ni misliti, da bi premagala nekaterikov ljubezen do levičarjev. Tudi poljski listi so vedno bolj proti zvezi z levičarji. V Galiciji imajo v primeri z drugimi deželami kmetске občine veliko več poslancev, in to tudi nekoliko vpliva, da so sedaj v gospodarskih vprašanjih Poljaki vedno konservativni.

V liberalnih krogih se je že večkrat sprožila misel, da bi Galiciji dali večjo avtonomijo, podobno avtonomiji hrvatski, da ne bi potem gališki poslanci v vseh stvaréh glasovali v državnem zboru dunajskem.

V tej misli se strinjajo liberalci in nemški nacijonalcí. Liberalci tudi na videz prepuščajo v tej stvari prvo besedo nemškim nacijonalcem, sami pa lepo opazujejo, kake odmeve najdejo taki predlogi v občinstvu. Sedaj je to stvar sprožil poslanec Hoffmann-Weillenhof v Gradeu. Da bi svet morda ne spoznal, da mož govori v zmislu liberalcev, je priložil celó par udarcev v dotičnem govoru levici. Pomenljivo je vsekako in slabo znamenje za levico, da se že sama ne upa s takimi nasveti na dan, ker se bojí, da bi ne bili dobro vsprejeti, ko bi se vedelo, da prihajajo iz njene srede.

Da so pa v resnici liberalcem po godu taki nasveti, nam najbolje dokazuje to, da jim liberalni

listi ne ugovarjajo. Le pomislite, kak krik in vik nastane vselej, če kdo nasvetuje povečanje avtonomije češke kraljevine. V nevarnosti je jedinstvo države, dualizem, ustava, in kdo vé, kaj še vse. Če se pa zahteva za Galicijo večja deželna avtonomija, pa ni nevarnosti za ustavo in dualizem. Tedaj se pa nikdo ne pobriga za jedinstvo države.

Kake nasledke bi pa imelo izključenje Galicije? Pred vsem bi se število slovanskih poslancev na Dunaju tako pomanjšalo, da bi nemški liberalci v zvezi z nemškimi nacijonalci lahko gospodarili.

Kaj bi to pomenilo za avstrijske Slovence, si lahko mislimo. Dobili bi nemški državni jezik, kakor že imajo mažarskega na Ogerskem. V vse srednje šole, ne le pri nas, temveč tudi na Češkem, bi se vrival nemški poučni jezik.

V Avstriji imajo mesta že tako silno veliko prednost pred kmetiskimi občinami gledé volilne pravice. Volijo neizmerno število več poslancev. Le vsled te prednosti je mogoče, da na Moravskem, kjer je tri četrtine Čehov, imajo v deželnem zboru nemški liberalci večino. Mesta, zlasti manjša, kjer še niso prebivalci okusili vse sladkosti židovskega gospodstva, so po večini liberalna. Ta liberalni vpliv se čuti tudi v državnem zboru, ali čutil bi se pa mnogo bolj, ko bi se izključila Galicija, ki je po svojem značaju tako kmetijska in konservativna dežela, kakor nobena druga.

Prednosti mest pri volilni pravici pa nikakor niso opravičene. Sprva se je morda na to sklicevalo, da mestom po svoji večji izobraženosti gre večje število zastopnikov. To je veljalo morda v začetku, ali sedaj ne več. Z občno šolsko dolžnostjo se je izobraženost razširila na vse kroge, ni noben privilegij mestnih prebivalcev, im torej tudi kmetje

imajo pravico zahtevati gledé na volilno pravico popolno enakopravnost z meščani.

V sedanjem času je torej povsem neumestno, da bi se vpliv liberalnih mest še kako povečal. To bi bilo v škodo v verskem, narodnem in narodnogospodarskem oziru.

Komu se bode morda čudno zdelo, da tako obširno govorimo o tej stvari, ker se slišijo le posamezni glasi o njej. Nam se dozdeva, da glasi niso tako osamljeni, temveč nahajajo močen odmev v vsem nemškem prebivalstvu. Poljaki sami pa tudi hrepene po kaki večji samoupravi Galicije. Razmere v naši in pa v ogerski državi se vedno bolj zamočajo, tako, da ni nemogoče, da pride prej, nego si mislimo, do kake preosnove države.

V takih časih pa imajo taki nasveti večji pomen in je neobhodno potrebno, da smo jasni o vseh podobnih vprašanjih, kadar pridejo na dnevni red. Kako slabo je, če se kaka stvar poprej z vseh strani dobro ne premisli in se ne pretehtajo vse mogoče posledice, nam najbolje kaže dualizem s svojimi neugodnimi posledicami za državo in narode.

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. maja.

Prememba volilnega reda v Galiciji.

V Galiciji so le štiri mesta Brody, Stanislav, Buczacz in Rzeszov, v katerih imajo židovski volilci večino. Vsled sedanjega volilnega reda, po katerem so volilci razdeljeni v tri razrede, pa ima vendar nad sto mest in trgov židovske župane in židovske občinske zastope. V tacihi mestih navadno ob nedeljah mestni delavci po ulicah kamenje tolčejo, ob židovskih praznikih pa mestni redarji hodijo v pa-

LISTEK

Črtica iz življenja starega Knafija.

Spisal F. S. F.

(Dalje.)

Ko je bilo vse vrejeno, prične bítí kladivo dvanajesto uro. „Sedaj pa le tiho bodi,“ šepetne deseti brat Francetu in prične denarje križati. Iz žepa vzame steklenico, napolnjeno z nekim oljem. Iz nje vlije nekoliko kapljic na denarje, vzame črno knjigo in začne mrmraje čitati. Pri tem poslu je kremžil svoj obraz tako čudno, da so se Francetu lasje jezili, in je menil, da vidi samega „Bog nas varuj“ pred seboj. Ko je bilo „žegnovanje“ denarjev dokončano, vzame deseti brat prt, zadela lonce in naroči Francetu, da ne sme štiriindvajset ur nihče pogledati v lonce. „Sicer zginejo denarji,“ pristavi skrivnostno.

Nato sedita in kramljata France in deseti brat precéj dolgo. Okoli treh pa začne nanadoma desetega brata zob boleti. Strašno prične javkati in se prijemati za glavo.

France ga izprašuje, kako mu more pomagati. Deseti brat mu odvrne, da mu more bolečine utožiti jedino le „kontrobantarski tobak“. „Pa tega gotovo nimate,“ pravi dalje, „zato mi ne morete pomoči.“

„Res, da ga nimam domá,“ pravi France, „pa ga lahko dobim. Pol ure od tod vém za neko hišo, v kateri se gotovo dobí. Čakajte, grem ga precej iskat.“

France hitro vstane in odide. Ko se vrne, privleče iz žepa dva velika lista duhana. Deseti brat ju zgrabi z obema rokama in brž dene polovico peresa v usta. Nato se vleže v postelj in kmalu začne prav dobro hreščati, znamenje, da mu je duhan hitro vtolažil zobne bolečine.

France pa vzame zavezani lonce in ga nese v svojo spalnico. Tudi on se vleže; toda njega ne zaziblje sladki sen. Celó noč misli na svojo bogatijo in na pomnožena srebrnjake.

V jutro se poslovita tujea čarovnika pri Francetu in hitro odideta iz vasi.

Ko so tesarji drugo jutro izlezli iz svojih ležišč in razpostavili svoje orodje po dvorišču, povprašujejo Franceta, česa naj se najprej lotijo. Toda France jim ni nič kaj pametno odgovarjal; nekam zmedeno je govoril. Čudno se jim je zdelo, kako je to, da je gospodar danes tako budalast. Pustili so ga pri miru in delali, kakor so vedeli in znali.

France pa ni imel nič pokoja; vedno ga je skrbelo in nekaj peklo. Vsako četrto ure je šel gledat v spalnico, ali še stoji lonce tako, kakor poprej. Vselej ga je nekaj opominjalo, naj odgrne lonce in pogleda vánj. Toda premagoval je to skušnjavo celó dopoldne.

Ko udari dvanajst, prime s strahom za motvoz in odveže prt. Polagoma ga privzdigne in pogleda noter. — Pa, oj groza! Ne blesti se v loncu suho srebro, marveč prikaže se sivo — kamenje. Prvi hip méní, da se je zmotil; pomane si oči in zopet pogleda. Pa prav isti prizor se mu pokaže, kakor poprej.

Kakor besen skoči na dvorišče in prične klicati na pomoč. Tesarji se osupnoli pogledujejo, je li obnorel, ali kaj mu je. Gredó k njemu in ga povprašujejo, kaj se je pripetilo.

Jecljaje pripoveduje, kako sta ga okanila ona dva sleparja, in jih prosi, naj hitro gredó na vse strani vprašat, kam sta šla, da še dobé zvite tatove. Nekemu še posebej naroči, naj hitro vzame konja in hitro jezdi k meni, da mu pomagam iskati potepuhov.

Hitro se razkropé po vasi, in kmalu poizvedó, na katero stran sta krenila tatova. Žalostno novico zvém tudi jaz. Godrnjal sem sevéda, ko je prišel poslanec k meni ter me prosil, da bi šel tatov iskat. „Saj sem mu pravil in sem sem mu trobil, da za tatove hrani svoje kebre. Zdaj pa ima, telega nesrečna, ker si ne dá nič dopovedati.“ Tako sem se jezil.

Toda kmalu me je morala minuti jeza. Pritrdil sem si podveze pri hlačah, potegnili škornje čez kolena, nasadil na glavo širokrajni klobuk, in hajdi za tatovi. Z menoj sta šla tudi dva tesarja. Hitro smo stopali, pa vendar nismo mogli doiti „desetega brata“ in njegovega spremljevalca; mudilo nas je vedno poizvedovanje, kam sta krenila.

Že smo hodili celó popoldne; solnce se je jelo skrivati za bližnje gore. Tesarja se pričeneta zgovarjati, da se bosta vrnila, ker nimata upanja, da bi kaj dobili. Tudi ménita, da je nevarno, po noči hoditi v samotnih krajih. (Konec sledi.)

radi. Da se temu naredi konec, misli gališki deželni zbor premeniti občinski volilni red. Volilec se bodo razdelili v štiri volilne razrede. Jako se bo pomnožilo število volilcev po osebni kvalifikaciji, kateri bodo volili v prvem razredu. Po novem volilnem razredu bodo skoro porsod v treh ali vsaj v dveh razredih imeli večino katoličani in ne boče židom več tako lahko vrvati kacega žida za župana. Seveda židovski listi neso nič kaj zadovoljni s tako volilno reformo, ki kaže, da že tudi Poljakom preseda gospodstvo židovstva.

Izseljevanje iz Galicije. Lani se je več ljudij iz Galicije preselilo v Rusijo. Mnogo se jih je pa zopet povrnilo, ker niso našli v Rusiji obljubljenih dežele, kjer se cedi mleko in med. Govorilo in pisalo se je tedaj mnogo o ruskih agitacijah. Kakor se pa sedaj kaže, neso toliko Rusi vabili Rusinov v Rusijo, kolikor so za izseljevanje agitovali židje. Poslednji so od izseljencev po ceni lahko kupili posestva. Tisti, ki so se povrnilo, sedaj nimajo niti hiše, niti zemlje in morajo pri družih ljudeh stanovati in dnino delati, največ seveda za žide, ker židje neso vajeni sami delati.

Nova sodišča na Češkem. Posvetovanje o osnovi novih sodišč na Češkem se v deželnozbornem odseku le počasi vrši. Mladočehi bi radi stvar zavlekli in zahtevajo redkeje seje. Tako so bili proti temu, da bi odsek zboroval danes in so svojo zahtevo s tem utemeljevali, da je prvi maj za razveseljavanje in prirodne užitke, ne pa za politične prepire. Knez Schwarzenberg se je pač po pravici čudil, da so nekaterim narodnim zastopnikom prirodni užitki več, nego resno parlamentarno delo. Odsek je potem z večino sklenil, da ima sejo tudi dne 1. maja.

Napad na ruskega carja. Blizu Harkova bi bil kmalu ruski dvorni vlak skočil iz tira. Neznani zločinci bili so odtrgali jedno šino. Nesrečo je preprečil železniški stražnik, ki je pravočasno opazil to zločinstvo in je s streljanjem dal znamenje, da so vlak ustavili. Ta nameravan napad na carjevo življenje pač dokazuje, da v Rusiji tudi ni vse v redu in da bi Rusi bolj prav naredili, ko bi se brigali za napake doma in ne kričali o nezadovoljnosti v Bolgariji.

Srbski radikalci baje nameravajo v novi skupščini predlagati, da se bivši liberalni ministri tožijo zaradi rušenja ustave. Vsaj radikalni listi pišejo, da to zahteva pravičnost in pa javna morala, kajti le tako je mogoče ustavi in zakonom pridobiti veljavo in zaupanje pri narodu.

Dopolnilne volitve na Francoskem. Jeseni bodo občne volitve za francosko zbornico, kateri se torej doba že bliža koncu. Vzlic temu se pa vendar vrše še dopolnilne volitve za zbornico. Te volitve so pomenljive zaradi tega, ker kažejo, kake vpliv je napravil panamski škandal. Dosedaj so vselej še zmagali republikanci, kar pač kaže, da na prebivalstvo ti škandali neso napravili posebnega vtisa. 23. t. m. ste tudi bili dve dopolnilni volitvi. V jednom okraju sta prišla dva republikanska kandidata v ožjo volitev, v drugem je pa republikanec voljen. Monarhistični oziroma bulangistični kandidat sta pa dobila še manj glasov, nego pri občnih volitvah.

Kriza na Norveškem. Na Norveškem prišlo je do ministerske krize, ker kralj ni hotel potrditi novega zakona o osnovi posebnih norveških konzulatov. Če tudi zahteva Norvežanov po svojih konzulatih seže daleč v politično življenje, vendar so njeni povodi čisto gospodarski. Švedija in Norvegija sta skoro popolnoma samostojni državi. Zvezani sta le po kralju in vnanjih zadevah. Sedaj vodi vnanje stvari švedski minister vnanjih poslov, ki je odgovoren le švedskemu ministerstvu in je vselej Šved. Že samo na sebi taka vredba ni povsem pravična, ker Norvežani tudi donasajo za diplomatske zastopnike, ali vendar nimajo pri tem nobene besede. Norvežani se močno pečajo s trgovino, njih trgovsko brodovje je jedno najštevilnejših v Evropi. Norveške ladje so močne 1.700.000 ton, švedske le 500.000 ton, Norvegija ima 60.000 mornarjev, Švedija pa le 25.000. Norvežanom je dosti na tem ležeče, da dobé svoje konzule, ki bi pospeševali njih trgovino. Sedanji konzuli gledajo le na Švedijo in norveški trgovini delajo celó ovire. Mej Švedij in Norvežani je v gospodarskem oziru veliko nasprotje. Švedij so za varstvene carine, Norvežani za svobodno trgovino. Švedij se na vso moč upirajo samostojnim norveškim konzulatom. Toliko so se udali, da se naj osnuje skupno ministerstvo vnanjih

stvarij, in da bi minister vnanjih stvarij mogel biti tudi Norvežan ter bi bil odgovoren švedskemu in norveškemu parlamentu. Norvežani pa s tem neso zadovoljni, ker mislijo, da le hudeje njih zahteve zavleči. Minister, ki bi bil odgovoren švedskemu parlamentu, bi ne mogel dosti storiti za Norvegijo. Stvari bi se tudi zaradi tega hitro ne izboljšale, ker so sedaj v diplomatskih službah le Švedij in bi minolo precej časa, da pride zadostno število Norvežanov v te službe. Razmere so jako napete, govori se že očitno, da se Švedija in Norvegija popolnoma ločita. Sedaj se bode pač na Norveškem se dobilo novo ministerstvo, ali s tem se konzulsko vprašanje ne spravi s sveta.

Socijalne stvari.

Zakaj peša kmečki stan?

(Konec.)

5. Nepremišljeno srenjsko gospodarstvo. Naklada vrh naklade, zdaj za to zdaj za ono, brez česar bi se lahko izhajalo. Vožne in hojne ceste (stare) služile so nam nebrojno število let, zdaj pa ne več. Naravnega davka tretji del, a dva in več pa občinskih naklad. Se plinove svetlobe manjka na kmetih! Plačuj kmet, a če nisi točen, je pa še eksekucija zraven.

6. Šola na kmetih. Oh! dokler te ni bilo, se je še precej izhajalo, odkar se je pa ta sem priklatila, gré vse rakovo pot. Prvič je gospodom učiteljem naložena mučilna naloga izvrševati njih posel prav točno. Predmetov imajo toliko, da se jim je zmešati, teh je gotovo več, nego na gimnaziji ali pa realki. Jaz priprosti kmet, in če bi prav dninar bil, bi svojega stanu z nobenim teh gospodov ne menjal. Taka se jim godi; in ako bi še potrpljenje pri njih ne sodelovalo, ne vem, kako bi bilo? Kaj pa, kdor tega božjega daru nima? Ozrimo se še na naše učene juriste in juristinke. Otroci kmetov starišev bi se morali v mladih letih najprej za svoj stan pripravljati, se v tem izurjevati in utrjevati; a prisilna šola govori drugače. V šolo mora hoditi do 14. in še celó dokončanega 15tega leta. Ali ne zadostuje na kmetih otrokom, toliko šolo obiskovati, da se glavnih reči, kakor čitanja, pisanja pa računstva dobro izučé; vsi nepotrebni predmeti naj se pa opusté? Pač, saj po izšolanju so jim — ako se hoče kdo prepričati — vsi drugi predmeti „deveta dežela“. Poskusi pa pričajo, da ravno — če smem reči — jaz bi slehernega v zgoraj navedenih, za življenje potrebnih predmetih v najdalje petih mesecih boljše poučil. Vrh v šoli zgubljenega časa pa še skrbi kmet — imej ali ne — za boljšo obleko, za vedno obutev, za potrebne knjige, koje so vsako leto, bi rekel, druge, za pisanke, risanke in Bog vedi še kaj. — Le to nam je dobro, da se gospodje učitelji sami plačujejo in mojstri šolskih poslopij zastoj vidajo —? Toda obiskovanje šole na kmetih mora biti tudi točno, če ne pa kazni, bodi si z denarjem ali pa z zaporom. Koliko žalosti in na tisoče škode so morali in še morajo kmeti očetje zaradi te pomanjkljive točnosti prestajati, ker rabijo otroke pri vsakovrstnih opravkih. Pa se ustavlja sila, če moraš.

Lenoba naših kmetovskih učencev in učenk je pa vedno hujša in te ne mora odstraniti prisilna šola. Imam sedem otročičev, petero se jih hodi učiti „jus“, druga dva pa morava jaz in mati pestovati.

7. Prevelike obresti. Tudi tu bi se dalo veliko povedati, toda ob kratkem rečem, da se mora kmet večkrat obrniti do oderuhov ter jim sto od sto obrestovati, kajti sila kola lomi.

8. Elementarne nezgode. Tudi teh je precej dolga vrsta. Kakšno leto pozdravi toča kmeta po dva- do trikrat, za kar pa svetna modrost ni še iznašla zdravila, pa ga tudi ne boče. Že čez 40 let trajala je bolezen na grozdju, potem peronospera, v nekaterih krajih pa pustoši vinske gorice filoksara.

9. Svetna prevzetnost, brezbožnost in napuh. V tem se ne opravičujemo mi kmetje, da nismo tudi mi takšni, ampak vestno moramo izreči, da smo vsi enaki pred Bogom in da mu večkrat hočemo prevzemati delo njegovih rok in s tem postati podobni napuhnjnim angeljem. Ravno tu sili me misel, nadaljevati 8. točko, kajti ves modri in premudri svet hoče se postaviti nad Stvarnika, noče pa spoznati, da je vsem nezgodam, stiskam, pomanjkanju, boleznim itd. edino le greh kriv, in da moramo zavoljo tega tudi mi kmetje trpeti. Clovek (modri svet) obrača, Bog pa obrne. Išči, preiskuj, podaj se na Dunaj še trikrat troje let učiti se,

potem pa pridi in ozdravi nam sirotam od pretekle sime posušene trte! Vadi pa, da, da tudi za to zdravila najdeš, ima pravični in vsegaeden Bog vendar še drugih kaznij za brezbožnost in greh.

Bili so časi, v katerih niso poznali bogokletstva niti drugih pregreh, zavoljo katerih nas Bog kaznuje, a tudi ni bilo niti vitrijoja, niti žvepla niti drugih zdravil; pa tudi vsakovrstnih, kmetu že preglitih poukov ne. Adam je bil za greh iz raja vržen; napuhnjni angelji pa iz višave v nižavo. Enaka se nam bo in se že tudi zdaj godi, česar pa spoznati nočemo. Vsi pouki, vse preuredbe brez blagoslova od zgoraj so zastoj! Babiloncem zmešani so bili jeziki (pamet). Modri svet izmišljuje marsikaj v pomoč blagostanja, a tega, kar bi proti vsem nezgodam najbolj ugajalo in koristilo, noče vedeti, marveč spi.

Dal je Stvarnik zapovedi, a ni jih še preklisal, niti skesal se ni, niti jih popravljal, a jih tudi ne bo. V teh torej, modri svet, v natančnem spolnovanju teh najdeš mir, pa blagostanje tu in tam od deseterih božjih zapovedij je odvisna sreča pri kmetu in gospodu, v srenji in v državi. Da se pa kmet sirota po tolikih mukah včasih s kozarcem vina okrepča, s tem ne hira njegovo blagostanje. Torej nam ga le privoščite, saj se le naše žile pa nje nategujejo. In praznično obleko v nedeljo nam tudi pustite, saj je nedelja in praznik Gospodov in dan vseh pridnih in delavnih ljudij počitek in veselje.

Prečitaj, dragi čitatelj, še enkrat moje vrste ter blagovoli vzeti in posneti jedro v pouk iz mojega revnega priprostega kmetakega dopisa. Brie.

Cerkveni letopis.

Imena papežev po prerokovanju škofa Malahije.

(Spisal Jurij Benko.)

(Dalje.)

Gregor XI. (1370—1378). „Novus de Virgine forti“ („novi iz junaške device“). Imenoval se je preje Peter Belfort in kot kardinal je imel cerkev „S. Maria nuovo“. Leta 1377 se je preselil v Rim in s tem končal tako zvano „babilonsko sužnost“. Nagovorila ga je k temu koraku posebno Katarina Sijenska, ki je s svojimi od sv. Duha razsvetljenimi nasveti mnogo vplivala na tedanje razmere. Vladal je 7 let, 2 meseca, 28 dni.

Urban VI. (1378—1389). „De inferno Prignani“, („iz pekla Prignanskega“). Imenoval se je preje Jernej Prignano; njegov rojstni kraj je bil „Infernus“ (pekel) pri Neapolu. Z njegovim nastopom se je začel oni strahoviti razkol v zahodni cerkvi, ki je imela nekaj časa hkrati tri papeže. Zdelo se je res, da je tedaj pekel sam provzročil cerkvi toliko zmešnjavo in bridkost. Vladal je 11 let, 6 mesecev, 6 dni.

Bonifacij IX. (1389—1404). „Cubus de mixtione“ („kocka zmešnjave“). Rodom Neapolitanec je bil vendar genoveškega rodu; v svojem grbu je imel kocko. Njega je zadela res osodepolna kocka, ko je moral sredi tolikih zmešnjav krmiti čoln sv. Petra. Vladal je 14 let, 11 mesecev, 1 dan.

Inocencij VII. (1404—1406). „De meliore Sidere“ („od boljše zvezde“). Bil je rodovine de Migliorati in je imel zvezdo v svojem grbu. Za njegove vlade so se razmere sv. stolice obrnile precej na boljše, ker je bil Inocencij VII. Rimljanom priljubljen. Vladal je 2 leti, 21 dni.

Gregor XII. (1406—1409). „Nauta de Ponte nigro“ („brodar s črnega mostu“). Rodom Benečan je bil vmeščen na cerkev v Negroponte. Njegovo vladanje ni bilo srečno; že čez 2 leti, 6 mesecev in 4 dni se je moral umakniti s stola sv. Petra po ukrepu zbora v Pizi. V drugič ga je odstavil od vlade cerkveni zbor kostniški; umrl je mnogoizkušeni, pobožni mož 92 let star, l. 1417.

Aleksander V. (1409—1410). „Flagellum Solis“ („Solčni bič“). Imel je sonce v svojem grbu; rodom je bil Grk Philargi. Izvolil ga je pizanski cerkveni zbor vkljub oporekanju pravega papeža Gregorija XIII. Vladal je 10 mesecev, 8 dni.

Janez XXIII. (1410—1415). „Cervus Sirenae“ („jelen Sirene“). Kot kardinal je imel cerkev sv. Evstahija, ki se slika z jelenom; v grbu je imel Sireno. Imenovani prislov se zлага precej tudi z mladostjo tega papeža. Vladal je 5 let, 13 dni.

Martin V. (1417—1431). „Corona veli Aurei“ („krona zlatega zagrinjala“). Bil je kardinal cerkve S. Gregorij ad Velum aureum, ali „in Velabro“. Izvoljen je bil na kostniškem cerkvenem zboru, ki

je komeno odstranil žalostni razkol v cerkvi. V tem oziru je bil ta zbor res neko „zlati pregrinjalo“, in novi papež njega „krona“. Vladoval je 13 let, 3 mesece, 10 dni.

Evgenij IV. (1431—1447). „Lupa Coelestina“ („celestinska volkulja“). Bil je celestinski redovnik; kot sijenski škof je imel volkuljo v svojem grbu. Vladoval je 15 let, 11 mesecev, 20 dni.

Feliks V. (1439—1446). „Amator Crucis“ („ljubitelj križa“). Bil je sicer vsiljen papež, a vendar osebno svet mož, ki je bil le orodje drugih. Rodom Amadej (Bogoljub), vojvoda Savojski, se je odpovedal vladni l. 1434 in živel posej kot puščavnik v Švici; ustanovil je viteški red sv. Mavricija. V svojem grbu je imel križ.

Nikolaj V. (1447—1455). „De modicitate Lunae“ („od malenkosti lune“). Rodom Parentucelli iz Sarzana, ki se imenuje latinsko: Luna nova; bil je nizkega rodu. Vladoval je 8 let, 19 dni. Za njegove vlade je pal Carigrad Turkom v oblast, in polmesec je pretil vsemu krščanstvu. (Dalje sledi.)

Verske zmešnjave v Angliji in — liberalci.

(Konec.)

Ali mohamedanstvo še ne zadostuje. Začeli so gojiti tudi judiški budhaizem. Oznanjevala ga je ga je vneta znanka bresverca Bradlaugha — gospa Besant-ova. Ta prerokinja je pisala prej različne brošure, za katere bi ne marala nobena poštna ženska, in zdaj razglašuje novošegen budhaizem, zmešan z nekako pestro smedenim modrovanjem. Tudi ta vzorna pravstvena učiteljica je ustanovila „šolo“; šteje že okoli 2000 spoznavalec svojega nauka in izvršuje svojo propagando vneta dalje.

Nekak nepremagljiv „tok“ je to — pravi gospa Novik-ova — ki je zgrabil misli angleškega občinstva in je zapeljuje dalje; — kam, to ne more reči dozdaj nobeden. Ono versko gibanje se lahko imenuje duševno vrenje, nemirno stresanje; učinki in vspehi tega — nedozirni.

Tudi liberalni listi blebetajo v zadnjih časih veliko o nekakem verstvu čiste etike brez vseh verskih resnic. Prav velikokrat smo slišali hvaliti razsvetljeni anglikanizem, ki bi mogel biti — po razumu novodobnih omikancev — vzor, po katerem bi prirezal vsak profesor to novo vero. Prerok napredujočih čeških dijakov, znani Draper, proslavlja v svojih „konfliktih“ naravnost z averroismom, z liberalismom tudi mohamedanizem; imenuje ga najboljšo reformo (!) krščanstva, kateremu je bil in je vselej na potu sovražni Rim. Znano, da hoče imeti češki časopis „Zlata Praha“ Draperov pamflet za šolsko knjigo na srednjih šolah. Res, prav lepo bo na Češkem, ko bodo take in slične liberalne modrosti „novi toki“ radikalec geslo „naroda Husovega in Komenskega“!

Potem se bo vrnila na Češko zopet ona proslavljana doba, ko so se tam rodile le sekte, ko so bili razpori zavoljo vere splošni sport, katerega je zdatno podpirala — Žižkova gorjača!

Na Mažarskem v tem oziru ni mnogo bolje. Vsak črevljar se čuti že dovolj sposobnega, da se zmislji kake nove vere in za čuda nobene tolike budalosti še ni nobeden prišel, da bi ne dobil naslednika. — Nemci vsi, tudi visoke baže, se pa odlikujejo ne toliko v ločinstvu, kolikor v praznovestvu. Koder že o veri ničesar nočejo vedeti, nosijo že marsikake amulete, delajo tajna varovalna znamenja in rabijo in plačujejo — sleparke, da jim mešajo kvarte. Pamet in vneta katoličanstvo sta skupaj!

Kardinal angleški, Vaughau,

je vreden naslednik slavni nadškofov vestminster-skih. Ze s prva dokazuje, da umeva svojo vzvišeno nalogo. Vse dela, vse skuša, samo da bi koristil sveti cerkvi. Ustanavlja farne knjižnice, piše v liste, govori na raznih shodih, vzlasti v Londonu poskuša ustanoviti neko socialno središče vsem katoličanom, ki se sedaj poizgubljajo po orjaškem mestu. Ni čuda, da ga zato ljubijo njegovi verniki. Nebrojno dokazov spoštovanja in udanosti je že prejel; ni dolgo, kar se mu je poslanstvo Londoncev poklonilo, zahvaljujoč ga za dosedanje apostolsko delovanje in prosječ ga za naprej. Angleški in francoski listi, tudi veri v obče in katoličanstvo posebe sovražni, popisujejo kardinala kot znamenitega in občudovanja vrednega moža. Trde, da je po lici podoban Napoleonu I. Lep človek je, bistrega in ostrega pogleda, hodi po vojaško resno in krepko. Bi je svoj čas res vojak. Jeden brat njegov je bil bene-

diktinec v Avstraliji; ondu je umrl. Drugi brat je jezuit, dva brata sta pa svetna duhovnika. Jeden stric mu je škof v Plimavsu (Plymouth), drugi pa redemptorist. Bog ohrani še dolgo neumornega dostojanstvenika, naj izvrši vse namene blazega srea mej narodom angleškim.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 1. maja.

(Presvita cesarica) se je nocoj ob 12. uri 24 min. s posebnim dvornim vlakom pripeljala na tukajšnji južni kolodvor, od koder se po ostanku 5 minut odpeljala na Dunaj.

(Kranjski deželni zbor) ima jutri dne 2. maja IX. sejo. Na dnevnem redu so: Naznanila deželno-zborskega predsedstva; ustno poročilo upravnega odseka o prošnji podobčine Klenik za izločitev iz katastralne občine St. Peter; ustno poročilo upravnega odseka o letnem poročilu deželnega odbora, in sicer: o § 6.: Občila; o § 3.: Deželna kultura; ustno poročilo finančnega odseka o prošnji: a) Antona Koprivnikarja, bivšega podjetnika sgradbe ceste čez Wagenšperk, za doplačilo; b) Glasbene Matice v Ljubljani za brezobrestno posojilo 6000 gld.; c) županstva v Dolenjivasi za podporo za vrejenje studentev v Grčaricah; d) Jerneja Pečnika iz Krškega za nagrado in za podporo za nadaljevanje izkopavanja; e) društva gospej krščanske ljubezni za podporo za poselsko zavetišče Josefinum; f) županstva v Dolenjem Logatcu za podporo za izpeljavo sanitetnih odredb c. kr. političnih oblastev; g) županstva na Planini pri Vipavi za podporo za napravo vodnjakov; h) županstva na Črnomvrhu za podporo za napravo občinske poti; i) podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju, za podporo; k) stavbinskega odbora na Bledu za podporo za napravo poti v strmi strani ob Radolni; samostojnega ribarskega odseka c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani za podpore za napravo novega vodovoda v ribogojnem zavodu na Studencu; ustno poročilo finančnega odseka o marg. št. 4., § 5 letnega poročila deželnega odbora (bilanca Ljubljanskega mestnega posojila); ustno poročilo upravnega odseka z načrtom zakona o izločitvi delne proge deželne ceste Logatec-Idrija iz kategorij deželnih cest; ustno poročilo upravnega odseka glede uvrstitve v kamniškem cestnem skladovnem okraji novo napravljene ceste, ki se odcepi v Radomljah od okrajne ceste Kamnik-Radomlje-Dob, med okrajne ceste; ustno poročilo upravnega odseka glede uvrstitve v ložkem cestnem skladovnem okraji 1-9 km dolge občinske ceste, od Kozarš do Pudoba med okrajne ceste; ustno poročilo upravnega odseka: a) o prošnji zadruge kranjskih živinozdravnikov za ustanovitev deželnih živinozdravniških služeb; b) občine blejske, gorjanske in drugih za razdelitev radovljiškega cestnega odbora v dva odbora; c) županstva v Veliki Dolini za olajšave pri legaliziranju listin do vrednosti 100 gld.; d) delegacije avstrijskega shoda inženirjev in tehnikov za priznanje volilne pravice tehnikom in virilnega glasú rektorjem tehničnih višjih šol; e) pod-občine Vrhpolje za uvrstitve vrhpoljsko-dupeljske občinske ceste med okrajne ceste; ustno poročilo upravnega odseka o § 5 letnega poročila deželnega odbora marg. št. 1, 2 in 3.

(Novi dekan.) Iz Cirknega: V četrtek, dne 27. t. m. popoldne smo slovesno sprejeli novega gospoda dekana Jan. Murovca. Po celem letu prišel je vendar enkrat stalni dušni pastir. Pozdravljalo ga je, odkar je stopil v farno okrožje, od vseh strani pokanje topičev. Vse je bilo olepšano z zastavami in mlaji. Pri prvem slavlolu pozdravili so ga starešinstvo in uradniki, pri šoli učenci. Prvi hod je bil v cerkev, kjer je bil blagoslov. Bog daj sreče in vspeha novemu čilemu dekanu lepe cerkljanske dekanije.

(Javna pritožba.) Jeseni lanskega leta prišel se je po ukazu slavnega magistrata popravljati glavni kanal v hiši št. 7 na Dunajski cesti zaradi preteče nevarnosti kolere. Vsled priziva hišnega posestnika ustavilo se je delo, in dosedaj še ni izvršeno. Kanal leži odprt že nad pol leta, vsebina njegova se razširja posebno sedaj, ko vreme gorkeje postaja, neznosni smrad je po celi hiši. Ali ni ta gorostasni zdravstveni nedostatek vedni vir preteče epidemije? Ali morebiti čakajo, da se ta prične, in bodo, kakor običajno pri nas, po toči zvonili? Čuditi se moramo, da nobena oblast, ki govori tu odločevalno besedo, ne čuti v sebi dolžnosti, ki jo ima proti občinstvu. Stvar ni tajna, dotični akti ro-

majo od Poncija do Pilata; piše se veliko, a stori se — nič. Zadeva je nujna, in občinstvo ima pravico zahtevati, da se ta unicum zdravstvenega nedostataka kakor hitro mogoče odpravi, ker taka malomarnost gotovo ni laskava za našo belo (?) Ljubljano, ki se ponaša s toliko občinskimi in državnimi zdravstvenimi korporacijami.

(Misijon v Mariboru.) Poroča se nam: Slovesno smo pričeli sveti misijon; slavnostni spreved se je vršil od knezoškofijske palače v stolno cerkev, uvrstili so se pri tem sprevedu gg. bogoslovci, semeniški profesorji in naposled premilostni gosp. knez in škof, deleč ob obeh straneh klečečemu ljudstvu sveti blagoslov. Izvrstni uvodni govor mil. kneza in škofa, dr. Mihaela Napotnik-a, in začetni govor voditelja misijona sta dostojno in umetno pričela sveto opravilo.

(Umrl) je dne 28. aprila t. l. v Celovcu preč. o. Sigismund Gradišek, O. S. B., kn. šk. duh. svetovalec, bivši profesor na celovškem bogoslovskem učilišču, senior in zlatomašnik. Pokojnik se je porodil dne 5 avg. 1814 v Gamelnih na Kranjskem, napravil redovne obljube dne 12. avg. 1838, bil v mašnika posvečen 4. avg. 1841. Dne 28. aprila v jutro je še maševal, a obšla ga je pri zajuterku omedlevca in kmalu je izdihnil svojo dušo. R. i. p!

(Z Vrhniške): Sinoči je nekdo skušal vlomiti v podružno cerkev sv. Joba v Sinji gorici. Na srečo pa ga je cerkvenik zapazil še ob pravem času in hitro poklical sosede; a prej tem je že zlobnež odnesel peté.

(Nemški dijaki.) Znano je, da je v Ogerskem Hradišu na Moravskem bilo izključenih 19 dijakov višje nemške gimnazije, ker so obiskovali nesramne hiše. Sedaj poroča praški „Čech“, da je bilo v čeških Budejevičih iz nemške gimnazije izključenih 7 dijakov, med njimi dva abiturijenta, deloma od budejeviške gimnazije, deloma od vseh čeških gimnazij. 2 dijaka sta dobila 16 ureh zapor. Povod tej kazni, katero je že tudi potrdil dež. šolski svet, je bila „burschenschaft“, koja so imeli dijaki med soboj, in v koji uganjali razne „lepe“ stvari. Le tako naprej! Prav nič bi se ne čudili, da dobimo prej ali slej jednaka poročila tudi z drugih srednjih šol.

L. + 4.

(Judeževi groši za šole.) S Koroškega: Nemški listi s posebno slastjo poročajo, da so v minulem času dobile sledeče koroške šole podpore (Judeževi groši) od zloglasnega „schulvereina“: Otroški vrtec v Železni Kaplji, šole v Bistrici v Rožni dolini, v Borovljah, Naborjetu, Štebnu v Ziljski dolini. Razun tega so se podpirali učiteljski pripravniki v Celovcu in šolarji po raznih šolah! — Nedavno je zborovala „schulvereinska“ podružnica za Temenico pri Celovcu. Liberalni listi so polni hvale za dotične „schulvereince“, — „jene wackeren deutschfreundlichen Slovenen“, kakor mično opisujejo narodno renegatstvo. Duša oni podružnici je sevé zopet učitelj (!) T. Rutter, ki je svoje dni navdušeno prepeval v celovški „čitalnici“ slovenske pesni, a sedaj skrbno pazi, da se slovenska deca čim preje po tendencah „schulvereina“ ponemčuje. Baš omenjena podružnica nam pa je i nev dokaz, da so glavna opora „schulvereinu“ — narodne izdajice, ki se ne sramujejo pljuvati v skledo, iz katere jih je v mladih letih slovenska mati redila.

(Obsodba.) Oni fantje iz Podgore, ki so vlani napali — menda po dogovoru — nekatere Goričane, so bili hudo obsojeni dne 27. aprila t. l. Dva sta dobila po 1½ leta ječe, dva po 2 leti, dva po 2½ leta. Plačati morajo vse stroške in poškodovancu na očesu 3000 gld. Naj bi se kaj takega našim siromakom nikoli več ne dogodilo. Mnogo so krivi tudi listi in nekateri politikarji, ki po krčmah ljudi dražijo. — Zagornik je bil dr. J. Tonkli.

(Nesreča.) V Ločniku pri Gorici so trije delavci kopali grušč za ceste. Izdolbili so duplino, v kateri so vsi trije stali dne 29. aprila t. l. Naenkrat se streha vsuje in vsi trije so ostali pod gruščem.

(S Koroškega,) dne 30. aprila: „Bauernzeitung“ poroča, da je aprila meseca napravilo 7 učiteljev skušnjo tudi iz slovensčine. Pred kratkim pozvalo se je več šolskih vodij, naj napravijo skušnjo za slovenščino, mlajšim učiteljem pa se je reklo, da morajo napraviti skušnjo, ako hočejo postati vodje dvojezičnih šol. Omenjeni list se tega veseli, češ: Veselo znamenje je, da imamo na Koroškem dosti „slovenskih“ učiteljev in jih ni treba dobivati „od zunaj“ (s Kranjskega itd.) — Da bi bile one skušnje za slovenščino za koroške Slovence kaka

pridobitev, jako dvomimo, kajti po šolah se bode ponemčevalo tudi zanaprej, kakor se je doslej, in bodijo potem učitelji iz slovenščine izprašani ali ne!

(Glasbeni večer.) V torek dne 2. maja 1898 ob 8 uri zvečer v dvorani starega strelišča III. glasbeni večer koncertnih mojstrov: gg. Hanuša Baudisa in Karola Hoffmeistera, s prijaznim sodelovanjem učiteljskih močij „Glasbene Matice“: gospodičine Ane Šuklje in gospoda A. Razingerja ter damskega zbora pod vodstvom H. Baudisa. Vzpored: 1. Goldmark: Suita, op. 11. (1. odstavek: Allegro) za klavir in gosli; gospodična Ana Šuklje in gosp. H. Baudis. 2. Hoffmeister: a) Utrujen sem... b) Akat pesmi za tenor; gosp. A. Razinger. 3. Gounod: Himna sv. Cecilije, za orglje, klavir in gosli; gosp. Hoffmeister, gospodična A. Šuklje in gosp. H. Baudis. 4. Klička: a) Izgovor, b) Osat, troglasna ženska zbor s čveteroročnim klavirskim spremljevanjem; spremljata gospodična A. Šuklje in gosp. K. Hoffmeister. 5. Saint-Saëns: Rapsodija na bretajnske narodne pesmi za orglje; gosp. K. Hoffmeister. 6. Grieg: 3 velika sonata za klavir in gosli, C-moll, op. 45. I. Allegro molto ed appassionato, II. Allegretto espressivo alla Romanza, III. Allegro animato. Klavir: Bösendorfer. Amerikanske kotažne orglje. Cene prostorom: Sedeži v dvorani à 1 gld., vstopnice à 60 kr., dijaške vstopnice à 30 kr. Vstopnice se dobivajo v trafiki g. Sešarka in na večer koncerta pri blagajnici.

(Z Delenjskega) 29. aprila. Jože Debevc, kakor se sam naziva, sin „fitnika“ iz Brinja, fare hreno viške pri Postojni, star do 14 let, rujavih las, mlad klatež, vsiljuje se v službo za pastirja; kadar ga oblečejo, popiha na skrivaj dalje. 20. aprila je šel skoz Žužemberk v Ambruš, čez 3 dni dalje v Struge. — Orožniki iz Trebnjega ga zasledujejo! Kdor ga vidi ali kaj sliši o njem, naj ga naznani orožnikom, da ga odženo v rojstni kraj, ker je ta mladi klatež neveden, brez poduka, neubogljivi uzmovič. — Pred nekaj tedni je neki Anton Butzman rodem Passavec posebno v farovžih usiljeval pleskarsko pripravo za večno luč mesto dusič, jemal predplačila, naročenih in obljubljenih stvari ni poslal! Tedaž pozor pred tacimi ljudmi! — To je torej že drugo poročilo o tem sleparju.

(Duhovniške vesti z Goriskega.) Dne 24. aprila so bili investirani: č. g. Anton Berlot, vikar na Srednjem, na župnijo Vogersko; č. g. Jožef Fabijan, oskrbnik župnije v Čepovanu, na isto župnijo; č. g. Ivan Murovec, župnik pri Sv. Luciji na Mostu, na dekanijo v Cerknem; č. gosp. Adam Zanetti, župnik v Brazzanu, na dekanijo v Fiumicellu. — Od 2. do 4. maja so v Gorici župniški izpiti.

(Majnikovo povišanje v armadi) ravnokar objavlja vojaški „Verordnungsblatt“. Kakor čitamo povišan je bil naš rojak g. polkovnik Klobučar za generalmajorja. Dalje so bili imenovani v domačem polku baron Kuhn št. 17: major v pehotnem polku št. 95 stotnik g. Avg. Konschegg, doslej v polku št. 17; kot stotnika 1. razreda (doslej stotnik 2. razreda) E. Faninger in Ot. vitez pl. Kissling; stotnika 2. razreda postala sta dalje: Vilib. Wagner pl. Freyheim in Iv. Konschegg, oba doslej nadporočnika. Poročniki: Kl. pl. Eggersdorfer, A. Gruber pl. Rehenburg, Jos. Kruckenhauer, Rom. Niche in Adolf Tambornino povišani so v nadporočnike in poročnikom je bil imenovan Frid. Mazuran, kadet in poroč. namestnik. Poročnika v rezervi postala sta kadeta: Fr. Pascal in Adolf Tauser. — Povišanje v kranjsko-primorskem polku št. 97 je pa nastopno: podpolkovnik Št. baron Bi-

lek pl. Auerfels imenovan je polkovnikom; major baron Schmidburg podpolkovnikom; stotnika Iv. Polajnar in A. Fejer de Bück povišana sta na majorja; in v stotnika 1. razr. Ljud. Hirschal; nadporočnik Aleks. Dini imenovan je stotnikom; za poročnike: vitez Rodakovski, Jurij Rakič, Em. Skabret in Ferd. Tomanič; poročnikom v rezervi: Karol Knaflič pehot. polka št. 7 — Dalje je vodja vojaške bolnice v Ljubljani g. dr. Fr. Stangl, imenovan višjim štabnim zdravnikom v 1. razredu, polkovnim zdravnikom v 2. razredu pa nadzdravnik g. dr. Edm. Kralj 17. peh. polka; načelnik vojaškemu oskrbovalnemu skladišču v Ljubljani, g. Jos. Andreas, je pa postal upravitelj vojaškega oskrbovališča. Konci bodi omenjeno, da je bil znani in tu mnogo let bivajoči g. dr. Jos. Uriel, doslej šef zdravnik mariborske posadke, imenovan načelnikom podružnici Baden vojaške bolnišnice na Dunaju.

(Iz Devina.) V soboto, 29. aprila, okoli 3. ure popoldne priplul je neki lep parnik v Devin. Že po zunanosti dalo se je sklepati, da mora biti na parniku kaj nenavadnega. In bil je na parniku nadvojvoda Ludovik Viktor, brat našega presvetlega cesarja, z velikim spremstvom iz visokih aristokratskih krugov. Ogledal si je grad in vse zanimive starine. Ko so si grad ogledali, šli so skozi vas zopet na parnik in odpluli v Trst. — Ravno ta dan, nekaj ur kasneje, priplajala se je visokorodna gospa kneginja T. Hohenlohe z družino iz Benetk, kjer je prebila letošnjo hudo zimo. Iz Benetk do Tržiča (Monfalcone) priplajala se je z brzovlakom. V Tržič prišli so po njo in družino njeni domači. Pri tej priliki je vsled nepredvidnosti podoskrbnik zgubil za nakup raznih stvari izročeni mu 100 gld. Predvidnost povsod dobra, tudi oskrbnikom priporočena.

Telegrami.

Št. Lenard, (na Štajerskem) 1. maja. Dne 30. aprila umrl Josip Kukovec, župnik pri sv. Andražu v slovenskih goricah.

Pulj, 30. aprila. Cesarica Elizabeta, se je na ladiji „Greif“ sémkaj priplajala in je čez jedno uro v spremstvu nadvojvodinje Marije Valerije in nadvojvode Franca Salvatorja dalje potovala v Miramar.

Dunaj, 30. aprila. Poročila iz Sofije poročajo, da se skliče veliko sobranje dne 14. maja. To sobranje bode končno potrdilo sklenjeno premembo ustave. S tem je koburška dinastija v Bolgariji trajno ustanovljena in zagotavlja deželi miren razvoj.

Dunaj, 1. maja. Cesarica, nadvojvodinja Marija Valerija in nadvojvoda Franc Salvator prišli so dopoldne v Hetzendorf, kjer jih je pozdravil cesar. Odpeljali so se v Lainz, kjer so se nastanili.

Praga, 1. maja. V pravdi zaradi kolinških izgrediv je od 19 zatočencev jih obsojenih šest zaradi hudodelstva javnega nasilstva v težko ječo do desetih mesecev, devet pa zaradi razgrajanja v zapor do treh tednov. Štirje so pa bili popolnoma oproščeni.

Sofija, 1. maja. Po vsej Bolgariji so bile včeraj volitve za veliko sobranje. Udeležba bila je velika. Neredov ni bilo nobedih, vladen vspeh je odločen.

Napolj, 30. aprila. Nemški cesar, in cesarica, laški kralj in kraljica ogledali so Pompej.

Genf, 30. aprila. Avstrijska umetno-obrtna razstava, ki je pod vodstvom dvornih svetnikov Storch in pl. Skale ter cesarskega svetnika Hamuscha, se je otvorila.

Pariz, 30. aprila. Osmim prelatom, katerim se je pred jednim letom ustavila plača, se zopet začne plača izplačevati. Le nadškof v Aixu, Gouthe-Soulard še ne dobi plače.

Peterburg, 30. aprila. Minister Giers pripeljal se je včeraj v Carskoje Selo, kjer dalje časa ostane.

Novi York, 30. aprila. Ko je Cleveland zahvaljeval pozdravljajočo množico, zadel je z glavo v streho voza in se je precej poškodoval. Včeraj je odpotoval v Chicago.

Umrli so:

29. aprila. Marija Zagore, brzojavnega urada sluge hči, 5 mesecev, Poljske ulice 11, hydrocephalus acutus.

V bolnišnici:

28. aprila. Neža Kristan, gostija, 33 let, nephritis.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		razkoma v mm	toplomera po Celziju			
opazovanja						
7. u. jut.	729.4	11.2	zm. jvzh.	oblačno		
29. u. pop.	731.1	13.8	sl. jvzh.	"		
9. u. sveč.	732.6	10.2	zm. svzh.	jasno		0-60
7. u. jut.	734.0	6.4	brezv.	jasno		
30. u. pop.	732.8	20.2	sl. svzh.	"		
9. u. sveč.	733.9	13.8	sl. svzh.	"		2-00 dež

Srednja temperatura obeh dni 11.7° in 13.5°, oziroma za 0.6 nad in 2.4° nad normalom.

Izpraznjena je y Kovorji pri Tržiču služba cerkovnika in orgljavca.

Pogoji so ugodni. Pismene ali osebne ponudbe ondotnemu župniku. — 238 2-1

Iščem prvega

koncipijenta.

Vstop, če mogoče, takoj. Obniti se je do odvetnika dr. Alf. Mosche-ta y Ljubljani. 237 1

Na Najvišje povelje Nj. c. in kr. apostolskega veličastva. Bogato oskrbljena po c. kr. ravnateljstvu loterijskih dohodkov zajamčena

XVI. državna loterija

za skupnovojaske dobrodelne namene.

3135 dobitkov v skupnem znesku 170.000 gld. in sicer: 1 glavni dobiček s 60.000 gld. z dvema preddobitkoma in dvema podobitkoma à 500 gld., 1 glavni dobiček s 30.000 gld., z 1 preddobitkom in 1 podobitkom po 250 gld., 2 dobitka po 10.000 gld., 10 dobitkov po 1000 gld., 15 dobitkov po 500 gld., 100 dobitkov po 100 gld., naposled serijski dobitki v skupnem znesku 30.000 gld. — Žrebanje se bo vršilo nepreklicno dne 22. junija 1893. — Srečka stane 2 gld. avstr. velj.

Podrobnejša določila ima igralni načrt, ki se dobiva brezplačno s srečkami pri oddelku za državne loterije Dunaj, L. Riemergasse 7, II. Stock, im Jakobshofe, kakor tudi po mnogih prodajalnicah. — Srečke se pošiljajo poštne preste.

Na Dunaju, v marcu 1893.

47 6-3

C. kr. ravnateljstvo loterijskih dohodkov, oddelk državne loterije.

Dunajska borza.

Dne 1. maja.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 50 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 " 15 "
Zlata renta 4%, davka prosta	117 " 20 "
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	97 " 13 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	985 " — "
Kreditne akcijske, 160 gld.	341 " — "
London, 10 funtov strl.	123 " 70 "
Napoleonondor (20 fr.)	9 " 75 "
Cesarski cekini	5 " 78 "
Nemških mark 100	60 " 05 "

Dne 29. aprila.

Ogerska zlata renta 4%	115 gld. 55 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95 " 20 "
4% državne srečke 1. 1854., 250 gld.	148 " — "
5% državne srečke 1. 1860., 100 gld.	166 " 50 "
Državne srečke 1. 1864., 100 gld.	197 " 75 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 " 80 "
Zastavna pisma	4 1/2 " 100 " — "
Kreditne srečke, 100 gld.	— " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	67 " — "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	141 gld. — kr.
Avstr. rubečega križa srečke, 10 gld.	— " — "
Rudolfove srečke, 10 gld.	— " — "
Salmove srečke, 40 gld.	69 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	70 " — "
Ljubljanske srečke	22 " 50 "
Akcijske anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152 " 50 "
Akcijske Ferdinandove sey. želez. 1000 gl. st. v.	2960 " — "
Akcijske južne železnice, 200 gld. sr.	— " — "
Papirnih rubeljev 100	127 " 25 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti.

naloženih glavnih.